

De ce ne place Tara

LUDOVIC SKULTETY

Nu pentru că îi place scandalul, ci pentru că rămâne uluitor de consecvent cu sine însuși, oricare ar fi motivul scandalului. Ignoră riscurile, se apără cu înverșunare și se răzbună.

...Fiindcă aparține unei specii de artiști pe cale de dispariție, chiar dacă aceasta a dat cele mai mari nume din istoria artei. Conform unei teorii romantice, artistul adevărat este cel care are o problemă personală cu lumea, pe care o gândește și formulează în propriile-i categorii, în propriul idiom, fără să se sinchisească dacă e înțeles sau nu. Oricare ar fi dimensiunile și coordonatele acestei lumi: servitoarea care se lasă portretizată de milă, o pereche de ghetă scâlciate sau un sabat de vrăjitoare. Nu că Tara s-ar feri să facă din idealurile lui idealuri valabile pentru toți, ci doar că nu are încredere în nimeni. Uneori nici în el însuși, dar e vorba, în cazul lui, de o consecință logică.

...Și fiindcă, în ciuda acestui fapt, nu se consideră un artist. Ar fi mult prea complicat. Tara gândește simplu și eficient, în binomul *acțiune-reacțiune*, și reacționează umoral. Cu toate acestea, Tara gândește și se exprimă monumental. Și la scară (din ce în ce mai) mare. După *Black Rumania*, de anul trecut, tot la Galeria Anaid, *Apocalyptic for everybody* (deschisă până pe 17 februarie) reia tonul profetic și generalizează conflictul. *Against* este cuvântul-cheie, indiferent de termenii care se află în opoziție. Fie că e vorba de Palestina sau Cecenia, Tara se află acolo ca un fel de Predator, gata să intervină doar de dragul luptei. Ce-l interesează cu adevărat este războiul. Nu are timp să caute cauzele sau cine are dreptate. *A urî* e un verb omniprezent; și Tara urăște din toată inima tot ce-l înconjoară. Apocalipsa „pentru oricine”/ „pentru toți” sau „pe înțelesul oricui”: polisemantism voit. Tara spune lucrurile pe jumătate și nu explică de două ori chiar și când reia. Dezvăluie, demască, avertizează, marchează pe hartă punctele fierbinți cu simboluri „tari”, cărora le dă toată greutatea contextuală, pândește urmele dezastrelor, pe care le îngroașă isteric. Globalizare, imperialism, pericol nuclear,

sexualitate aberantă, lăcomie, ingraturitudine, toate „tarele” sau pericolele ce pândesc lumea contemporană sunt expuse în consecințele lor ultime. Lumea e pe ducă, ducă-se! Pentru aceasta, are la îndemână un limbaj obscur, greoi și în același timp izbitor de direct. Are grosolănia și obscenitatea (candidă) a unui anahoret exprimate într-o grafică inspirată din ilustrațiile cărților pentru copii. Tara nu vede diferențe, ci numai asemănări, întocmai unui medieval, iar tot ce ne înconjoară e rău. Dacă ar fi fost pictor de biserici, probabil că s-ar fi rezumat la Patimi și Judecata de Apoi.

(Se poate spune că în cazul femeilor și al copiilor, tratamentul e altul. Așa era și în cazul expresionistului Otto Dix. Numai că e vorba doar de un grad de boală, contaminare, descompunere, *whatever*, mai mic. Lumea în care trăim e rea și nu cruță pe nimeni. Mai devreme sau mai târziu, semnele bolii apar și nu mai dispar. Și nu cred că mă înșel când afirm că ochii sunt aceiași, cu privirea lor visătoare – ca să nu spun golită până la hebefrenie de orice urmă de gândire, pentru că a gândi înseamnă a suferi.)

...Nu în ultimul rând, fiindcă nu trage cu ochiul la ceilalți și îi este străină orice noțiune estetică, iar orice subtilitate îl scoate din sărite. Suferă atunci când i se pare că n-a fost suficient de direct și mesajul n-a avut impactul preconizat (a se vedea o expoziție mai veche, *Betrayal*, închinată prietenului care l-a trădat, în cazul căreia e hilar să folosești sintagma „amenințări cu moartea”). Fiindcă în cazul lui nu poți folosi termeni precum „viziune” și fiindcă a înțeles că arta = (un fel de) terorism. În felul lui. Aproape literal.

Edward de Bono spune că nu contează dacă pe parcurs greșești: important e ca la sfârșit să ai dreptate. Cine poate să susțină că Tara n-are (nu va avea) dreptate?